

نگارنگ راهبردی مفاهیم و اصطلاحات انتظامی و امنیتی

مرکز مطالعات راهبردی ناجا

۱۳۹۸

فرهنگ راهبردی مفاهیم و اصطلاحات انتظامی و امنیتی / مرکز مطالعات راهبردی ناجا؛ ناظر علمی اسماعیل احمدی مقدم؛ ویراستار رباب شمس آذر

تهران: نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مرکز مطالعات راهبردی، معاونت دانش و پژوهش، ۱۳۹۹.

۵۰۹ ص.

۹۷۸-۹۵۹۲۸۷-۸

فبا

علوم نظامی - واژه نامه

Military art and science- Dictionaries

علوم نظامی - اصطلاح و تعبیرها

Military art and science- Terminology

پلیس - واژه نامه

Police- Dictionaries

پلیس - اصطلاح و تعبیرها

Police- Terminology

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مرکز مطالعات راهبردی، معاونت دانش و پژوهش

نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مرکز مطالعات راهبردی.

U۱

۳۰ - ۱۴

۱۲۲ - ۱

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

موضوع

شناسه الزو

شناسه الزوده

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتاب شناسی ملی

عنوان: فرهنگ راهبردی مفاهیم و اصطلاحات انتظامی و امنیتی

تهیه کننده: مرکز مطالعات راهبردی ناجا

ناشر: مرکز مطالعات راهبردی ناجا- معاونت دانش و پژوهش

مدیر تهیه: دکتر امیر نادری

ناظر علمی: دکتر اسماعیل احمدی مقدم

ویراستار: رباب شمس آذر

صفحه آرا: ایوب صادقی

نمایه: دکتر محمدرضا نادرپور و حبیب احمدی

ناظر چاپ: علیرضا نصیری رضی

طراح جلد: منصور عادل پور

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۹۲۸-۷-۸

نوبت چاپ: اول

قیمت: ۹۰۰۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان میرعماد، کوچه شهید جنتی (۱۳)، پلاک ۴۸

تلفن: ۰۲۱۸۸۵۰۵۹۷۱

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

پیشگفتار

با توجه به ضرورت داشتن یک فرهنگ راهبردی در زمینه اصطلاحات و مفاهیم انتظامی، تا قبل از اجرای این تحقیق علمی، به‌طور نظام‌مند و اصولی، اثری تهیه نشده بود و با عنایت به گستردگی و تنوع مأموریت‌های ناجا و به تبع دامنه وسیع حوزه مطالعات مربوط که در برخی زمینه‌ها با حوزه‌های امنیتی، نظامی و دفاعی تنیده است، لازم بود تدوین این اثر برای انتقال و درک صحیح مفاهیم میان مسئولان انتظامی امنیتی و دفاعی و کارشناسان این عرصه مورد توجه قرار گیرد تا مسیر گفتمان‌سازی، نظریه‌سازی، توسعه ادبیات راهبردی و ... را تسهیل و از پیچیدگی مفاهیم برای کلیه مخاطبان و دست‌اندرکاران و اتلاف وقت، انرژی و هزینه‌های فراوان پیشگیری کند.

بدیهی است برای درک مشترک از واژه‌های تخصصی در هر سازمانی لازم است کلیه مفاهیم و اصطلاحات در یک مجموعه گردآوری و به شکل صحیح ضبط و مفهوم آن نیز درج شود تا ارتباطات روبرو و انتقال مفاهیم ذهنی به این وسیله آسان شود. اهمیت این موضوع زمانی بیشتر می‌شود که از سطح محاوره‌های متعارف و عادی خارج و در مباحث علمی و پیچیده تخصصی مورد استفاده قرار گیرد. چه‌بسا به جهت فهم غیرمشترک از اصطلاحات، غالباً معانی بگرنی تداعی شود و به‌طور اشتباه منتقل یا موجب ابهام بیشتر و سردرگمی شود. ضمن این‌که آثار موجود و مشابه در علوم نظامی، جامعیت لازم برای پاسخ‌گویی به نیازهای حاضر و آینده ناجا را ندارد و سایر انتشارات مشابه در علوم انتظامی لزوماً اختصاص به سطح را ندارد. با عنایت به این نکات و تأکید فرمانده محترم ناجا و در پی جلسات شورای پژوهشی مرکز مطالعات راهبردی ناجا ضرورت اجرای این پژوهش در مورد مفاهیم راهبرد و زیرگروه‌های آن و احصاء و تعریف و توصیف مفاهیم راهبردی در حوزه انتظامی امنیتی بیش از پیش مورد تأکید قرار گرفت. اهداف این اثر که در قالب یک تحقیق علمی پدید آمده، به این شرح است:

هدف اصلی این تحقیق تولید فرهنگ راهبردی مفاهیم و اصطلاحات انتظامی و امنیتی بوده که اهداف فرعی آن هم عبارتند از:

۱. فرهنگ‌سازی، تولید و توسعه ادبیات راهبردی انتظامی امنیتی در چارچوب مبانی انقلاب اسلامی؛

۲. فراهم‌سازی درک مشترک از مفاهیم راهبردی، انتظامی، امنیتی و دفاعی در نیروهای انتظامی و امنیتی؛

۳. توسعه و بسط واژگان تخصصی.

لازم است دو نکته ضروری در مورد مفاهیم انتظامی و امنیتی و همچنین عنوان این تحقیق بیان شود:

۱- با توجه به عنوان این اثر که ناظر به مفهوم انتظامی و امنیتی شده، مفهوم انتظامی یا مدیریت انتظامی از دو جنبه مورد توجه قرار دارد:

از یک جنبه خاص که معادل مدیریت پلیسی است و معطوف به اجرای مقررات و قوانین، برقراری نظم در سطح جامعه و امنیت شهروندان است که از این جنبه، علت وجود شورای انتظامی در بسیاری از سازمان‌ها این است که مقررات و قوانینی لازم الاجرا دارند که در صورت عدم اجرای آنها، تنبیهاتی برای کارکنان متخلف اعمال می‌شود؛ مثل شورای انتظامی بانک مرکزی، نظام‌مهندسی، نظام پزشکی، نظام پرستاری و... با این اوصاف، مدیریت انتظامی در جمهوری اسلامی معادل مدیریت پلیسی است و به آن بخش از وظایف ناجا ناظر است که موجب نظم و امنیت و ضمانت اجرایی قوانین می‌شود و مشخصاً در زمینه حفظ جان، مال و آبروی افراد جامعه مسئولیت دارد.

از جنبه عام نیروی انتظامی در جهت حفظ امنیت ملی و داخلی با سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های دیگر امنیتی مانند سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، وزارت اطلاعات و سایر دستگاه‌ها همکاری دارد که در این عرصه در جهت حفظ تعادل یا اعاده تعادل‌های از دست رفته دارای نقش است و از یک نگاه عام‌تر، سازمان ناجا در تأمین نظم، امنیت و آسایش عمومی و فردی و پاسداری از ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی مسئولیت دارد.